

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.46.2026
Warszawa, 07 kwietnia 2026

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **15019** Pani Posłanki Olgi Semeniuk-Patkowskiej w sprawie wpływu tzw. deregulacji na przejrzystość i pewność obrotu prawnego.

Ad 1

Proces deregulacji przeprowadzany w 2025 roku stanowił jeden z kluczowych elementów strategii legislacyjnej Rady Ministrów, ukierunkowanej na uproszczenie systemu prawa, zwiększenie jego przejrzystości oraz ograniczenie zbędnych obciążeń administracyjnych.

Działania podejmowane w ramach tej inicjatywy, w tym projekty legislacyjne wynikające z programu „SprawdzaMy”, były projektowane w sposób uwzględniający konieczność zachowania spójności aksjologicznej oraz systemowej. Ministerstwo Sprawiedliwości, zgodnie ze swoją właściwością rzeczową, każdorazowo dokonuje analizy wpływu projektowanych rozwiązań normatywnych na całość systemu prawa, w szczególności w kontekście zgodności z obowiązującymi przepisami prawa materialnego i procesowego oraz konstytucyjnymi zasadami stanowienia prawa. W przypadku inicjatyw deregulacyjnych z 2025 roku, prace legislacyjne były poprzedzane uzgodnieniami wewnątrzresortowymi, prowadzonymi z udziałem wyspecjalizowanych departamentów merytorycznych odpowiadających za poszczególne dziedziny prawa.

Jednocześnie, postulaty deregulacyjne były przedmiotem szczegółowej analizy w ramach zespołu deregulacyjnego powołanego przy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, z udziałem przedstawicieli resortów właściwych. Pozwoliło to na wieloaspektową ocenę projektowanych rozwiązań pod kątem ich zgodności z porządkiem prawnym oraz skutków ich wdrożenia w praktyce stosowania prawa.

Ocena wpływu zmian deregulacyjnych na spójność systemu prawnego stanowiła integralną część prac legislacyjnych podejmowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Analiza ta była prowadzona w sposób instytucjonalnie uporządkowany, w ramach obowiązujących procedur wewnątrzresortowych oraz rządowych, co pozwoliło na zidentyfikowanie ewentualnych ryzyk systemowych i ich eliminację na etapie projektowania regulacji.

Dotychczas nie otrzymaliśmy sygnałów o powstaniu dodatkowych trudności na skutek wprowadzonych zmian deregulacyjnych.

Proces deregulacji polegał na przekazywaniu przez stronę społeczną postulatów deregulacyjnych, które to – zdaniem strony społecznej – miały ograniczyć biurokrację, wspierać rozwój przedsiębiorczości czy innymi metodami wpłynąć pozytywnie na polski rynek oraz system prawny. Proces ten w dalszej części polegał na rozpatrywaniu przez właściwe resorty przedstawionych im postulatów deregulacyjnych. Ministerstwa poddawały je analizie oraz przekazywały opinię o możliwości lub niemożliwości realizacji postulatu. Tą drogą Ministerstwu Sprawiedliwości przekazano szeroki katalog postulatów, które obejmowały m.in. obniżenie sankcji karnej w określonych przypadkach, ograniczenie stosowania tymczasowych aresztowań, cyfryzację niektórych usług, które koordynuje Ministerstwo Sprawiedliwości, rozwody pozasądowe, nowelizację tzw. ustawy Kamilka czy wprowadzenie instytucji *amicus curiae*. Mając na względzie powyższe, należy stwierdzić, że szeroki zakres przedstawianych postulatów był istotą procesu deregulacyjnego.

Ad 2

Zmiany prawa w zakresie postulatów deregulacyjnych przedłożonych Ministrowi Sprawiedliwości były projektami ustaw. Mając na względzie §6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. w sprawie Zasad techniki prawodawczej (Dz. U. z 2016 poz. 283), który stanowi, że przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy, należy przyjąć, że brak rozbieżności interpretacyjnych jest wymogiem prawidłowej legislacji, która jest jednym z wymogów, stawianym przez rozporządzenie podmiotom przygotowującym projekty aktów prawnych.

Zgodnie z zasadą legalizmu i wymogami przejrzystości stanowienia prawa, organy władzy publicznej, w tym Ministerstwo Sprawiedliwości, zobowiązane są do przeciwdziałania powstawaniu rozbieżności interpretacyjnych, w szczególności w przypadku wprowadzania zmian o charakterze deregulacyjnym. Zmiany te, z racji upraszczania dotychczasowych rozwiązań, mogą generować nowe pytania interpretacyjne, które wymagają bieżącej analizy i odpowiedzi ze strony organów odpowiedzialnych za politykę prawną państwa. W odpowiedzi na potencjalne trudności interpretacyjne wynikające z wprowadzenia deregulacji, Ministerstwo Sprawiedliwości podejmuje działania o charakterze systemowym. W pierwszej kolejności każda propozycja legislacyjna zawiera obszernie uzasadnienie, wskazujące *ratio legis* poszczególnych przepisów oraz przewidywany sposób ich stosowania w praktyce.

Ad 3

W zakresie przeglądu regulacji pod kątem ich jasności i stosowalności w praktyce, należy zauważyć, że proces deregulacji nie został ukończony. Rządowy proces legislacyjny jest procesem wieloetapowym obejmującym m.in. szereg uzgodnień międzyresortowych, etap Stałego Komitetu Rady Ministrów czy etap Rady Ministrów. Ponadto wieloetapowy proces legislacyjny po przekazaniu projektu na ręce Marszałka Sejmu tj. prace w komisjach, trzy czytania projektu oraz skierowanie ustawy do podpisu Prezydenta RP. Wspomniane etapy implikują stan, w którym część projektów ustaw realizujących

postulaty nie otrzymały podpisu Prezydenta RP, toteż proces legislacyjny nie został zakończony, a wspomniany przegląd nie jest możliwy.

Należy jednak stwierdzić, że na podstawie §28 uchwały nr 190 Rady Ministrów z 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806), każdy projekt ustawy winien być opatrzony uzasadnieniem, które w części OSR wskazuje m.in. analizę przewidywanych kosztów i korzyści. Obejmuje zidentyfikowanie problemu, cel interwencji, wpływ na finanse publiczne, rynek pracy, przedsiębiorczość oraz pozycję rodzin, osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyniki konsultacji.

Ponadto w przypadku niektórych projektów możliwe będzie zastosowanie OSR ex-post, czyli przygotowanie dokumentu ewaluacyjnego sporządzany po wejściu w życie aktu prawnego. OSR ex-post służy analizie rzeczywistych efektów, kosztów i korzyści. Pozwala ocenić, czy ustawa zrealizowała cele, rozwiązując zidentyfikowane problemy i czy konieczna jest jej nowelizacja.

Zasada przyjaznej legislacji wynikająca z krajowego standardu stanowienia prawa, wymaga, aby normy prawne były formułowane w sposób jasny, zrozumiały i możliwy do zastosowania w praktyce. Ministerstwo Sprawiedliwości jako organ odpowiedzialny za część regulacji procesowych i materialnoprawnych, traktuje tę zasadę jako jeden z fundamentów swojej działalności legislacyjnej.

W ramach strategii deregulacyjnej Ministerstwo Sprawiedliwości angażuje się w działania mające na celu systematyczną ocenę i upraszczanie istniejących regulacji. Działania te są prowadzone z poszanowaniem zasady partycypacji społecznej. Każdy etap przeglądu obejmuje ocenę stosowalności przepisów w praktyce, identyfikację nadregulacji oraz sformułowanie propozycji zmian o charakterze legislacyjnym lub instrukcyjnym. Co istotne, przeglądy te nie mają charakteru wyłącznie punktowego, lecz są częścią szerszej polityki legislacyjnej państwa, koordynowanej przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Kompleksowe przeglądy obowiązujących regulacji, podejmowane zarówno przez Ministerstwo Sprawiedliwości, jak i w ramach współpracy międzyresortowej, są i pozostaną jednym z priorytetowych instrumentów polityki prawnej państwa. Ich celem jest nie tylko eliminacja zbędnych barier i luk prawnych, ale także zwiększenie czytelności, spójności i efektywności przepisów w warunkach ich codziennego stosowania.

Ministerstwo deklaruje kontynuację tych działań w kolejnych obszarach regulacyjnych, zgodnie z harmonogramem uzgodnionym na szczelbu rządowym.

Ad 4

Minister Sprawiedliwości jako jeden z podmiotów, o których mowa w §20 uchwały nr 190 Rady Ministrów z 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806), jest uprawniony do uczestniczenia w procesie opiniowania oraz uzgodnień międzyresortowych w zakresie swojej właściwości. Toteż mając na uwadze *rozdział 3 Uzgodnienia, konsultacje publiczne i opiniowanie projektu dokumentu rządowego* ww. uchwały, projekty ustaw są obligatoryjnie przedkładane do uzgodnień międzyresortowych. W związku z tym, każdy resort w zakresie swojej właściwości jest włączony w prace nad każdym projektem, co wyczerpuje znamiona prawidłowej legislacji. Ministerstwo Sprawiedliwości, realizując konstytucyjny obowiązek stanowienia prawa spójnego i przewidywalnego, prowadzi ścisłą współpracę z innymi organami administracji rządowej w zakresie projektowania i wdrażania rozwiązań legislacyjnych.

W celu zapewnienia koordynacji prac deregulacyjnych w 2025 roku powołany został międzyresortowy zespół roboczy, działający pod auspicjami Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Zespół ten wypracował jednolite zasady proceduralne dotyczące oceny i wdrażania postulatów zgłoszonych w ramach inicjatywy „SprawdzaMy”.

Udział przedstawicieli resortów merytorycznie właściwych za poszczególne dziedziny regulacji zapewnił każdemu z projektów możliwość kompleksowej oceny pod względem zgodności z obowiązującym porządkiem prawnym oraz wykonalności. W praktyce oznacza

to, że każdy projekt deregulacyjny był przedmiotem oceny wielopodmiotowej, z uwzględnieniem stanowisk odpowiednich komórek organizacyjnych ministerstw.

Wieloetapowy tryb prac nad projektami legislacyjnymi – obejmujący zarówno analizę w ramach zespołu deregulacyjnego, jak i standardową ścieżkę uzgodnień rządowych – stanowi skuteczny mechanizm przeciwdziałania rozproszeniu i niespójności regulacyjnej. Pozwala on na wczesną identyfikację potencjalnych kolizji normatywnych oraz zapewnia zgodność projektowanych rozwiązań z całością systemu prawa. Ponieważ proces deregulacji nie został jeszcze zakończony, Ministerstwo Sprawiedliwości będzie kontynuować współpracę z instytucjami państwa oraz stroną społeczną.

Z wyrazami szacunku

Arkadiusz Myrcha

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/